

РЕШЕНИЕ № РД-05-138

23 август 2016 г.

Съветът за електронни медии на свое заседание, проведено на 23.08.2016 г., обсъди неизпълнението от страна на Българската национална телевизия (БНТ) на т. 2.4.4 на Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01 за доставяне на аудио-визуална медийна услуга с наименование „БНТ1”.

На 05.08.2016 г. Съветът разгледа доклад от Дирекция СА НЛРПР по повод осъществяване на мониторинг по спазване на изискването за осигуряване на достъп на лица със слухови или зрителни увреждания до програмите, като бъдат включвани специализирани субтитри, език на знаците, аудиоописание, аудиосубтитри.

Съветът като взе предвид, че:

– Българската национална телевизия е национален обществен доставчик на медийни услуги;

– Съгласно чл. 21 от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания държавите - страни по нея предприемат подходящи мерки за даване възможност на хората с увреждания да упражняват правото си на свобода на мнението и изразяването, включително свободата да търсят, получават и споделят информация и идеи, наравно с всички останали и с всички останали, като използват предпочитани от тях форми на комуникация. Това може да се осъществява чрез: предоставяне на информация, предназначена за широката общественост, на хора с увреждания в достъпен за тях формат и посредством технологии, подходящи за различни видове увреждания, своевременно и без допълнителни разходи; възприемане и улесняване на използването на езика на знаците, Брайловата азбука, допълващи и алтернативни способи на комуникация, както и на всякакви други достъпни средства, методи и формати на комуникация, предпочитани от хората с увреждания при тяхното официално общуване. Конвенцията за правата на хората с увреждания гарантира пълноценното упражняване на всички права и основни свободи за хората с увреждания без каквато и да било дискриминация по признак на увреждане;

– В България е приета Националната стратегия за хората с увреждания за периода 2016-2020, която е резултат от работата на Министерството на труда и социалната политика по Плана за действие на Република България за прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания 2015–2020, приет с Решение № 467 на Министерския съвет от 25 юни 2015 г. В Част Шеста – Национални цели и приоритети на политиката в областта на хората с увреждания – има аспект, засягащ медиите и достъпността до програмите им. Приоритет 1 предвижда осигуряване на достъп до среда за живеене, до транспорт и транспортни услуги, до информация и до комуникации. Този приоритет е насочен към осигуряване на достъп на хората с увреждания до архитектурната среда (сгради, пътища, транспорт, открити обществени пространства, и др.), но и до информационни и

комуникационни услуги и до нови технологии и системи, включително и до интернет пространството. Той е насочен към прилагане регламентите на чл. 9 Достъпност и чл. 21 Свобода на изразяване и на мнение, свобода на достъпа до информация от Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН;

– съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), доставчиците на аудио-визуални медийни услуги се насърчават да гарантират, че техните услуги постепенно стават достъпни за хората с увредено зрение или слух;

– чл. 6, ал. 3 от ЗРТ предвижда задължения за Българското национално радио (БНР) и Българската национална телевизия (БНТ), в качеството им на национални обществени доставчици на радиоуслуги, съответно на аудио-визуални медийни услуги:

да осигуряват медийни услуги за всички граждани на Република България;

да предоставят на гражданите възможност да се запознаят с официалната позиция на държавата по важни въпроси на обществения живот;

да прилагат новите информационни технологии;

– Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01 за доставяне на аудио-визуална медийна услуга с наименование „БНТ1” съдържа задължение за осигуряване на достъп до програмата на лица със слухови и зрителни увреждания, като включва специализирани субтитри, език на знаците, аудиоописание, аудиосубтитри - т. 2.2.4 от Принципи и изисквания за управление на дейността;

и в съответствие с правомощията си по ЗРТ,

образува производство по издаване на индивидуален административен акт – решение за даване на задължителни указания на доставчика на медийни услуги Българската национална телевизия за спазване на т. 2.4.4 от Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01 за доставяне на аудио-визуална медийна услуга с наименование „БНТ1”: осигуряване на достъп до програмата на лица със слухови и зрителни увреждания като включва специализирани субтитри, език на знаците, аудиоописание, аудиосубтитри.

Доставчикът е уведомен за административното производство, като му е предоставена възможност да изрази писмено становище. В указания срок е постъпило писмо (вх. № РД-22-18-00-16/ 16.08.2016 г.), в което е изразено несъгласие с констатацията, че БНТ не спазва задължението си за осигуряване на достъп до програмното си съдържание на посочените групи граждани. В тази насока се сочат доводи, че БНТ, освен със седмичното предаване за хора с увреден слух и наличието на жестомимичен превод на емисиите в 16:00 часа, осигурява достъп и чрез интернет платформите си – в новинарския уебсайт news.bnt.bg се публикуват пълните текстове на излъчените в новинарските емисии репортажи; в сайта bnt.bg също се публикуват обстойни текстове – уебредакторите свалят „синхрони”, което е дословно възпроизвеждане на цитати от казаното от участници в предавания. Независимо от това, е възложено на експерти да извършат проучване и да предложат допълнителни възможности за достъп на гражданите с увреден слух. В тази връзка се излагат технически и финансови аспекти за реализацията на задачата.

Посочва се като пример, че за субтитрирането на 30-минутно предаване са необходими 11 часа и 40 минути. Отделно от това, прогнозната стойност за обезпечаване на необходимото оборудване е около 90 000 лв. Посочен е план за действие, съгласно който е възложено на отделните дирекции, произвеждащи съдържание, да предложат конкретни предавания, които да бъдат субтитрирани. Ще бъде отчетена заетостта в звената (към момента и в перспектива), за да се уточнят необходимите допълнителни работни места.

Като финален етап, дирекция „Техника“ ще следва да внесе предложение за провеждане на процедура по Закона за обществените поръчки за доставка на необходимото оборудване.

Съветът за електронни медии, с оглед описаните по-горе факти и след преценка на изложените от доставчика доводи, намира следното:

По повод доводите за предоставяне на достъп до програмното съдържание чрез интернет платформи, СЕМ намира за необходимо да отбележи, че наличието на предавания в интернет платформите на БНТ, достъпни за граждани с увреден слух, не отменя задължението на доставчика да се осигурява достъп до програмата на хора с увреждания, тъй като достъпът до разпространяваната програма „БНТ1“ чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване е безплатен.

Не на последно място следва да се посочи, че по данни на Националния статистически институт, през 2015 г. достъп до интернет са имали 59,1 % от домакинствата, т.е. над 40 % от домакинствата в Република България не могат да се възползват от възможностите на интернет платформите.

С оглед декларираното намерение да се осигурят допълнителни възможности за гражданите с увреден слух, отчитайки необходимостта от осигуряване на финансови средства за реализация на задачата, Съветът за електронни медии реши да определи по-дълъг срок, считано от началото на следващата финансова година, в който Българската национална телевизия да приведе дейността си в съответствие изискванията на условията на лицензията. Съветът отчита обстоятелството, че посоченото от БНТ финансово осигуряване е трудно да бъде включено в настоящата календарна година, но следва да бъде планирано за следващата финансова година. Предвид посочената от БНТ сума от 90 000 лв. СЕМ намира, че това не може да е пречка за осигуряването на специализирани субтитри от техническа и съдържателна гледна точка, тъй като тази сума представлява едва 0,145 % от бюджетната субсидия на Българската национална телевизия.

Съюзът на глухите в България, на 16.07.2015 г., е отправил до Българската национална телевизия поредно писмо, в което отново изразява загриженост за правата на хората с увреден слух и ангажимента на БНТ за излъчване на централните информационни предавания, както и на други важни държавни събития, с придружаващи ги субтитри. Съветът за електронни медии многократно е получавал писма от хора с увреден слух, които са изказвали недоволството си от факта, че програмата на Българската национална телевизия остава в голяма степен недостъпна за тях.

Осигуряването на език на знаците/ жестомимичен превод, специализирани субтитри, аудиоописания, аудиосубтитри е същностна част от обществената мисия на БНТ като национален обществен доставчик на медийни услуги, доколкото БНТ следва да осигурява съдържание не само за преобладаващата част от аудиторията, но и за различни социални групи, в т.ч. и за хората в неравностойно положение.

Предвид изложеното и на основание чл. 32, ал. 1, т. 12, във връзка с чл. 33, т. 12, във връзка с чл. 6, ал. 3, т. 1 от Закона за радиото и телевизията и т. 2.4.4 от Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01, СЪВЕТЪТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

Р Е Ш И:

УКАЗВА на **БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ**, ЕИК 000672350, национален обществен доставчик на аудио-визуални медийни услуги, да спазва безусловно т.2.4.4 от условията на издадената Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01 за доставяне на аудио-визуална медийна услуга с наименование „БНТ1”, като осигурява достъп до програмата на лица със слухови и зрителни увреждания, включвайки специализирани субтитри, език на знаците, аудиоописание, аудиосубтитри.

ОПРЕДЕЛЯ шестмесечен срок за изпълнение на посочените по-горе указания, считано от 01.01.2017 г.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България чрез Съвета за електронни медии в 14-дневен срок от датата на съобщаването му.

МАРИЯ СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕМ